

GVSA
LM
gentse
vereniging
voor
stad
archeologie
landschap
monument

ARTES

WOUDENBERG

HET PROFIEL

Jaargang 36 nr.2
maart/april 2015

GVSA
LM
gentse
vereniging
voor
stad
archeologie
landschap
monument

PB-PP|B-35761
BELGIE(N)-BELGIQUE

Mw Herman N
Bruggesteeweg 39
8755 Ruiselede

Tweemaandelijks informatieblad van de
Gentse Vereniging voor Stad, Archeologie, Landschap, Monument vzw
Verschijnt niet in juli en augustus

V.U. Dirk Laporte
Zombeekstraat 25, 9031 Drogen
Uitgiftekantoor 9000 Gent - STAPELPLEIN
ERKENNING: P206758

Naast het kunstencentrum Vooruit bevindt zich het zogenaamde COOP-gebouw dat eveneens eigendom is van de Vooruit. Het gebouw wordt momenteel verbouwd met het oog op een uitbreiding en renovatie van de burelen die hierin gehuisvest zijn. De verbouwing is het resultaat van een samenwerking tussen architect Geert Pauwels (DIAL architects) die de renovatie en uitbreiding ontwierp en architect Wouter Callebaut (Callebaut architecten) die de restauratieve ingrepen voor zijn rekening neemt.

Het COOP-gebouw, is aan twee zijden omsloten door het bouwvolume van de Vooruit en grenst met zijn gevels aan de Parijsberg en aan een pad langs de Schelde. Het gebouw is merkkelijk lager dan het kunstencentrum zelf. De voorgestelde uitbreiding bestaat uit het toevoegen van een bouwlaag. Er worden op verschillende plaatsen verbindingen gemaakt tussen het bestaande COOP-gebouw en het hoofdgebouw. De hoofdbouw, het feestlokaal Vooruit, is een beschermd monument (besluit d.d.

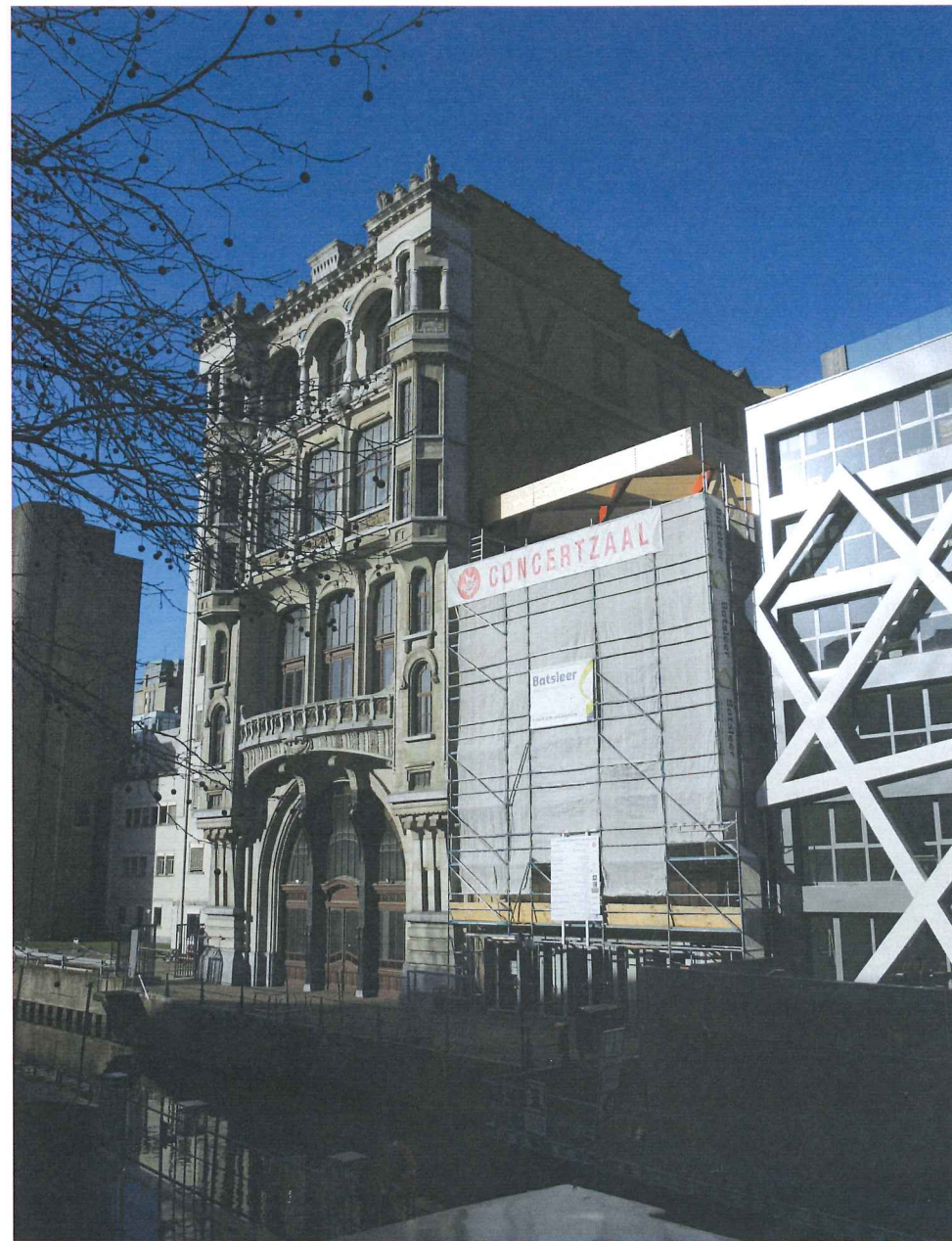
28-jul-1983) en de omgeving waarin het COOP-gebouw zich bevindt is beschermd als stadsgezicht (besluit 28-jul-1983). De aanvraag voor de verbouwing werd geadviseerd door de Dienst Monumentenzorg en Architectuur en de werf wordt eveneens opgevolgd door de dienst.

Het COOP-gebouw werd in 1953 door architect Geo Bontinck ontworpen. De structuur leent zich perfect tot de, vermoedelijk zelfs ingecalculerde, verhoging: de aanwezige liftschacht en de betonnen draagstructuur van het gebouw lopen immers bovendaks door. Kenmerkend voor deze architectuur zijn de ruim beglaasde Scheldegevel met zichtbare wenteltrap in de achterliggende traphal en de

© Dienst Monumentenzorg en Architectuur

meer gesloten zijgevel met horizontale ramen langs de Parijsberg. In deze laatste gevel werd het zicht vanuit en naar de Lammerstraat benadrukt en gerealiseerd door een twee bouwlagen hoge glaspartij. Het schrijnwerk is uitgevoerd in blank aluminium profielen met een afwisseling van vaste raampartijen en taatsramen.

© Dienst Monumentenzorg en Architectuur

De gele gevelstenen leunen door hun kleurgebruik aan bij de decoratieve zijgevel van het hoofdgebouw van architect Dierkens. Deze zijgevel van de Vooruit is beeldbepalend voor het zicht op het kunstencentrum vanaf de zijde van de Schelde. De gevel werd verlevendigd met een ruitmotief en bijhorende accenten in een rode baksteen.

Het dominante hoofdgebouw van 1913 blijft prominent aanwezig na de voorgestelde uitbreiding. De sobere maar duidelijk nieuwe architectuur van de toegevoegde bouwlaag sluit aan bij de vormentaal van het COOP-gebouw maar het gebouw blijft ondergeschikt aan de uitstraling en het volume van de hoofdbouw. Langs de tegenoverliggende zijde van de Parijsberg werd het gebouw van de VOKA recent verbouwd, waarbij langs de steeg het volume werd verhoogd. De verhoging van het COOP-gebouw verbetert zelfs de architecturale verhouding tussen de Vooruit en het verbouwde VOKA-gebouw.

De structuur van de nieuwe bouwlaag werd vorige week opgebouwd en is al duidelijk zichtbaar vanuit de omgeving. Deze structuur bestaat uit gelamelleerde houten liggers die in elkaar verankerd worden volgens een ruitvormig patroon. Het hout werd deels van een rode behandeling voorzien en deels blank gelaten waarmee niet alleen het motief maar ook de kleuren van de aangrenzende zijgevel worden hernomen. Op de nieuwe bouwlaag zal een daktuin worden ingericht. De uitbreiding behoudt enkele meters afstand tot de aanpalende achtergevel van de Vooruit zodat deze onaangestast kan blijven.

De ingrepen aan het beschermde monument blijven beperkt. Er werden plaatselijk openingen in de aanpalende zijgevel van de Vooruit gemaakt om de nieuwe houten liggers in deze gevel te laten dragen. Het opnieuw dichtten van deze openingen langs de opleg van de liggers vergt de recuperatie en het hergebruik van de gedemonteerde bakstenen. Het ontwerp voorziet een vide langs de zijgevel van de Vooruit om deze dominante gevel ook vanuit het interieur duidelijk zichtbaar te houden én om zo weinig mogelijk tegen deze gevel te moeten aansluiten.

Door ontmantelingswerken in het COOP-gebouw kwamen twee dicht gemetste raampjes in de zijgevel van de Vooruit aan het licht. Eén kon onmogelijk worden heropend doordat de aanwezige liftschacht dit verhindert. Het tweede zal echter wel worden heropend en zal een gedeeltelijk herstel van de oorspronkelijke belichting en ruimtelijke ervaring van de achterliggende gang en traphal in de Vooruit realiseren.

Na een uitgebreide studie door architect Callebaut van het aluminium schrijnwerk van de beide gevels zijn Onroerend Erfgoed en de Dienst Monumentenzorg en Architectuur akkoord gegaan met de vervanging ervan naar het oorspronkelijke model. Dit vergt onderzoek naar de juiste profilering. De oorspronkelijke afmetingen moeten immers exact worden aangehouden. Ook de juiste tint en glansgraad voor de anodisatie van de profielen is van belang. Jammer genoeg kan de openingswijze

van de bestaande taatsramen niet worden hernomen. Het pivoteren om een verticale as kan immers niet worden gerealiseerd met de gewenste thermisch onderbroken profielen én met behoud van exact hetzelfde uitzicht. De nieuwe ramen zullen dus opendraaiend worden gemaakt, maar het uitzicht van de profielen zal volledig hetzelfde zijn.

Veerle Vercauteren

© Dienst Monumentenzorg en Architectuur